

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇВ, ЄДНАЙТЕ СЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

CORNER PRITCHARD A. The Provincial Library & MCGREGOR ST. City

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA

РІК IV.

Ч. 98.

СУБОТА, 9 ГРУДНЯ 1922.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, DECEMBER 9th, 1922.

No. 98.

VOL. IV.

НАГЛИЙ СУД В ЧОРТКОВІ.

В днях від 9. до 11. листопада відбувся в Чорткові наглядний суд проти 1) Степана Мельничука, літ 24, родом з Плядик повіт Коломия, 2) Петра Шеремети, літ 25, родом з Плукова пов. Рогатин, 3) Ярослава Панасюка, літ 25, родом з Садок пов. Збараж, 4) Івана Луцака або Гуцуляка, літ 28, родом з Ключева великого пов. Коломия, 5) Михайла Беніка, літ 29, родом з Берго пов. Снятин, 6) о. Михайла Дмитерка, літ 37, пароха з Мишково пов. Заліщики, 7) Федора Загородного, літ 22, родом з Новосілки пов. Підгайці, 8) Андрия Іванькова, літ 24, родом з Терла пов. Старий Самбір і 9) Михайла Сергієва, літ 27, родом з Бахнів пов. Вишня на Буковині.

Короткий зміст обвинувачення такий:
Покійний Цепко разом з Томкевичем і Навальовським з Камінця Подільського організували бойовий відділ з Галичан, узброїли його по військовому, дали йому кріс, револьвери, машинний кріс, динаміт та екзакріт і очевидно відповідну скляну кисть амуніції з тим, що сей відділ мав переправити ся до Східної Галичини, викликати тут повстання проти польської влади, ушкоджувати комунікаційні середини і військові об'єкти, а передовсім перешкодити у відбуттю виборів до польського сейму. Сей відділ дня 22. жовтня 1922 р. перейшов Збруч під Курдинцями.

Дня 2. листопада 1922 р. о год. 9. рано при великій асистії війська і поліції та кровожадної польської публіки відбув ся наглядний суд в Чорткові. Проводив трибуналом рад. Рек, а яко члени засідали радники Радзеховські, Гайльгофер і Гонсьоровські, спеціально дібрані президентом суду Льюреком. Обжаловував прокуратор Ягодзиньскі. Боронили адвокати: Мельничука д-р Пордес (з Коломиї, сівіст), Шеремету д-р Старосольський зі Львова, Беніка д-р Граніцькі (Жид) з Чорткова (з уряду), Луцака д-р Мозлер (Жид) з Чорткова, о. Дмитерка д-р Горбачевський і д-р Видрак з Чорткова, Загородного д-р Бандель зі Львова, Панькова д-р Юрчинський з Чорткова, вреті Сергія д-р Степан Баран з Тернополя.

Оборона була дуже важка. Предсідник нарушував раз по раз основні постанови карної процедури. Польська публіка захувала ся по канібальські.

Присуд був такий:
Наглядний суд в Чорткові увільнив о. Дмитерка. Засудив Мельничука і Шеремету на кару смерті через розстріл, Сеніка на 6 літ, Панасюка 5 літ, Луцака 5 літ, Загородного 5 літ, Панькова 6 літ і Сергія 6 літ, всіх на тяжку в'язницю з постом і твердим ліжком по 14 днів.

Після проголошення присуду д-р Ст. Баран попросив на основі § 445 проц. кар. третю годину для засуджених на смерть. Мельничука і Шеремету разом з оборонцями д-ром Бараном, д-ром Старосольським і д-ром Юрчинським пішли до в'язничого кейді. Присуд смерті польського суду прийняти з повним спокоєм і гордістю. Оборонець д-р Баран писав з ними їх біографії для історії. Засуджені написали листи до рідні (листи сіє поміщені на 2. стор. в сім числі "У.Р.В." — Редакція.) розлідували ся в останні дні з оборонцями д-ром Бараном, д-ром Старосольським та д-ром Юрчинським, передали привіт своїм товаришам та сміло і гордо пішли на смерть.

Першого розстріляли Мельничука о год. 3.15, другого Шеремету о год. 3.20 попол. Оборонці не оставили їх до останньої хвили.

ПРИСУД В СПРАВІ СТ. ФЕДАКА І ТОВАРИШІВ.

ЛьВІВ, 18. листопада. — Сьогодні скінчив ся перед судом присяглих у Львові тринадцятий процес проти студента Степана Федака, який минулого року підчас "Всеходних Таргів" стріляв до Нісудського і воеводи Грабовського, та його 12 товаришів-студентів. Присуд суду запав такий:

Ст. Федак засуджено на 5 літ тюрми, Дмитра Палієва, Михайла Матчака, Петра Яремійчука і Євгена Зиблікевича на 2½ року тяжкої в'язниці, а Йосифа Штика на 1½ року тюрми. Прочих увільнено.

ПРОЦЕС ПРОТИ КОМУНІСТІВ У ЛЬВОВІ.

ЛьВІВ, 23. листопада. — Сьогодні розпочав ся перед судом присяглих у Львові процес проти учасників комуністичної конференції у "Юрі" минулого року.

РАДЯНСЬКА УКРАЇНА В ОБОРОНІ ГАЛИЧИНИ.

Варшавська газета "За Свободу" доносить: Предсідник В.У.Ц.В.К. Петровський на одному з останніх засідань відповідаючи на запити, які кроки поробив радянський уряд в справі останніх подій у Східній Галичині, заявив: "Ми і центральний уряд федерації зробили вже відповідні кроки у Варшаві та провідники еміграційних кол в тіжже Варшаві всіма силами не перебираючи в засобах дають свою піддержку імперіалістичним стремлінням Бельведеру і польських шовіністів, признаючи за Польщею право на Східну Галичину, якої не відважились віддати їй навіть творці мирового договору в Версалю".

В відповіді Петровському заявив член В.У.Ц.В.К. Степаненко:

"Нам неминучо треба розпочати більш енергійну акцію протесту, як се було зроблено дотепер нашим урядом. Наш обовязок як революціонерів і Українців обовязує нас до сього, вислати не тільки самі nostri протесту, але й поробити всі заходи, щоб оборонити справедливі та життєві інтереси поневоленого населення Східної Галичини, бо чим енергійніші будуть наші виступи у Варшаві, тим більше ми закріпимо там положене радянської влади".

Подаючи се, орган Савінкова мокрим рядом нападає на большевиків.

3 МАЙНЕРСЬКОГО СТРАЙКУ В АЛБЕРТІ.

НА МАЙНЕРСЬКУ ЮНІЮ НАЛОЖЕНО ЗАБОРОНУ.

КЕЛГАРИ, Алта., 6 грудня. — Висхідний суд в Едмонтоні видав вчора розпорядок, яким забороняє урядникам "Юнайтед Майн Воркерс оф Америка", 18. дистрикту, вести страйкову організаційну діяльність в окрузі Едмонтону.

Близько 100 процент майнерів на страйку.

Президент майнерської юнії Шерман сказав підчас розмови телефоном дистриктовому секретареві Пікакові, що відомости з Едмонтону про страйкове положене в тім майнерським окрузі є цілковито фалшиві. Шерман обчисляє, що близько 100 процент з 1.100 майнерів в тім окрузі є тепер на страйку.

СТРАЙКЕРІ БЮТЬ СТРАЙКОЛОМІВ І ПОЛІЦІО.

ЕДМОНТОН, Алта., 6 грудня. — Страйкове положене в сім майнерським окрузі означило ся вчора слідуючими подіями: двоє провінціальных поліціянтів фішкодено киненими предметами; один управитель майнів послугував ся револьвером, щоби відстрашити абирюючих ся страйкерів; були висті про бійки на кулак і при помочи кив та каміня; всі майни в едмонтонським дистрикті були пікетовані страйкуючими майнерами, які робили все, що є в їх силі, щоби наклонити працюючих ще робітників вийти на страйк.

Властители майнів домагають ся більшої поліційної охорони.

В майні Фрейзер-МекКей підчас зміни нічної шифти нападено на чотирох робітників. Коли прийшла ранішня шифта, нападено знов на одного робітника.

В майні Блек Даймонд, яка являється осередком ворохобні і в якій арештовано віцепрезидента майнерської юнії Райана, на провінціального поліціянта Ментла кинено з боку каменем, однак поважав ся.

НА ВІЧЕ! ВСІ, КОГО ІНТЕРЕСУЄ РЕВОЛЮЦІОННА БОРОТЬБА В ГАЛИЧИНІ! НА ВІЧЕ!

В СУБОТУ, ДНЯ 9-ГО ГРУДНЯ, О ГОДИНІ 8-Й ВЕЧЕРОМ

відбудеть ся

В УКРАЇНСЬКИМ РОБІТНИЧИМ ДОМІ

МАСОВЕ ВІЧЕ

ДЛЯ ВШАНОВАНЯ ПАМ'ЯТИ

ГАЛИЦЬКИХ УКРАЇНСЬКИХ РЕВОЛЮЦІОНЕРІВ, РОЗСТРИЛЯНИХ ПОЛЬСЬКО-ШЛЯХОЦЬКОЮ ВЛАДОЮ

11. ЛИСТОПАДА С. Р. В ЧОРТКОВІ

НА ВІЧУ БУДУТЬ ПОДАТИ НАПРОВАНИШІ ВІСТІ ПРО РЕВОЛЮЦІОННУ БОРОТЬБУ В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

Кому дорога справа визволення українських селян і робітників в Східній Галичині з соціальної і національної неволі і хто бажає знати правду про теперішню їхню революційну боротьбу, нехай приходять на віче.

ПРИХОДІТЬ ГРОМАДНО НА ОЗНАЧЕНИЙ ЧАС!

ВСТУП ВІЛЬНИЙ! ВСТУП ВІЛЬНИЙ!

В ДРОМГЕЛЕР ЗАСТРАЙКУВАЛО 1000 МАЙНЕРІВ.

КЕЛГАРИ, Алта., 7. грудня. — В вісьмох майнах в окрузі Дромгелер вийшло вчора на страйк около 1000 майнерів. Причиною страйку є суперечка, яка вивязалась в майні між компанійним урядником і майнером, який є членом майнерського комітету.

Страйк є поширений на всім майнів, хоч спір між компанійним урядником і майнером почав ся лише в одній майні, Ньюкестл. Заняті в тіх вісьмох майнах робітники є організовані в один локаль і тому всі майнери мають підняти акцію в справі, яка дотичить лише одної майни.

Ще одна майна замкнена.

ЕДМОНТОН, Алта., 6. грудня. — В тутешнім майнерським окрузі зістала цілковито замкнена еще одна майна. Є се майна Стандарт.

В ПОЛ. АФРИЦІ ЗАСУДЖЕНО НА СМЕРТЬ 8 МАЙНЕРІВ.

ЮГАНЕСБУРГ, Південна Африка, 7. грудня. — Тут засуджено на кару смерті 8 людей, які брали участь в нападі на майну Брекен підчас повстання в окрузі Ренд минушого літа.

Суд порекомендував, щоби стром засудженим перемінити кару смерті на доживотну в'язницю.

ПОЛОЖЕНЕ АНГЛІЙСЬКИХ МАЙНЕРІВ СТРАШНЕ.

ЛОНДОН, 5. грудня. — На конференції між премієром Бонаром Ло і комітетом від Майнерської Федерації президент федерації Герберт Смит заявив, що жите англійського майнера під теперішню пору є найгірше, яке коли було від 1872 року і нема виглядів на його поліпшене.

ВОЄННИЙ СТАН В БОЛГАРІ.

СОФІЯ, Болгарія, 7. грудня. — Доносять, що в Кустенділі вибухло грізне заворушене, підчас якого замордовано багато визначних осіб. В наслідок того по цілій Болгарії проголошено нині военний стан. Всі реставрації і театри дістали приказ бути замкненими.

Війська, які були прогнані з Кустенділя бунтівниками, заняли назад місто без великого опору. В повстанні брали участь резервові офіцери. Повстанем проводили три заговорники, відомі як Александров, Міхелов і Атанасов.

В ОДЕСІ СКОНФІСОВАНО МАЙНО ІТАЛІЙЦІВ.

РИМ, 6. грудня. — Російське совіське правительство замкнуло і опечатало в Одесі заводувана італійської корабельної компанії Лойд Триестіно і сконфіскувало три компанійні кораблі та товари італійських купців.

Правительство заявляє, що воно задержить в силі розпорядки щодо конфіскації до часу, доки не буде загарантована совіським представником в Італії нормальна торговельна діяльність та доки не буде знесений розпорядок про секвестрацію російських депозитів в Італії.

Товариші! Відновляйте переплату на "Українські Робітничі Вісті".

ЗІЗД СТОВАРИШЕНЯ УКР. РОБ. ДІМ.

До філій і відділів Стоваришеня Український Робітничий Дім. Дорогі Товариші!

Екзекутивний Комітет Стів. Український Робітничий Дім отрим повідомляє всі Філії, Відділи і Загальні Членства Стіваришеня, що слідуючий регулярний річний Зізд Стів. У.Р.Д. відбусть ся на днях 15, 16 і 17 січня 1923 р. в салі Українського Робітничого Дому в Вінніпегу.

ПРОГРАМА ЗІЗДУ:

1. Отворене зізду.
2. Вибір президії зізду.
3. Вибір верифікаційної комісії і перевірене повновастей делегатів.
4. Справоздане заряду Стів. Укр. Роб. Дім.
5. Справоздане адміністрації "Укр. Роб. Вістий".
6. Справоздане заряду "Пролеткульта".
7. Справоздане Центр. Орг. Комітету Секції Жен. Робітниць.
8. Справоздане делегатів філій і відділів Стів. У.Р.Д.
9. Вибір комісії: контрольної, маєткової, просвітньо-пресової, організаційної, статутної, резолюційної і фінансової.
10. Засідання комісії і їхні справоздані.
11. Українські робітничі і фермерські дома в Канаді.
12. Робітничі діточі школи.
13. Орган Стіваришеня Укр. Роб. Дім.
14. План праці Видавництва "Пролеткульта" на слідуючий рік.
15. Робітниче Запозомгове Товариство.
16. Організація женщин-робітниць.
17. Організація фермерів.
18. Справа допомоги визвольній боротьбі в Східній Галичині.
19. Справа технічної помочи Радянській Україні.
20. Ревізія статута Стів. У.Р.Д.
21. Вибір заряду і контрольної комісії Стів. У.Р.Д. і комітетів на 1923 рік.
22. Замкнене зборів.

Програму належить добре обговорити перед зіздом.

Філії і Відділи Стіваришеня повинні сю програму добре обговорити на своїх зборах і перед зіздом надіслати до Екз. Комітету Стів. У.Р.Д. свої пропозиції що до найкориснішого розв'язання і поалагодження поставлених в програмі справ.

Право представництва.

Філії і Відділи Стіваришеня, включаючи і всі Відділи Секції Женщин-Робітниць мають право вислати одного делегата, або одну делегатку за кожних своїх 25 членів або членкинь, або частину сего числа (коли Відділ числить менше чим 25 членів або членкинь, то все має право вислати одного делегата). Товариства, що є членами Стів. У.Р.Д. мають право вислати по одному делегатови з правом рішаючого голосу.

Братні делегати від товариств і посторонних організацій, а також члени Стіваришеня, котрі не є делегатами, мають право дорадчого голосу, можуть брати участь в дискусіях, давати пропозиції, але не мають права голосувати, хіба, що в деяких справах таке право буде їм дане рішенем уповномочених делегатів.

Делегатки Секції Женщин-Робітниць.

Відділ Секції Женщин-Робітниць повинен подбати про висилку своїх делегаток де се можливе, а де неможливо вислати від Відділу своєї делегатки, то належить дати повновасть делегатови від Відділу Стів. У.Р.Д.

Делегати від фермерських товариств.

Екзекутивний Комітет шире запрошує на сей зізд представників фермерських товариств, які повинні взяти участь в зізді, висилаючи своїх делегатів зпоодинок, або по кілька товаришів спільно.

Назвища вибраних делегатів належить подати до відомо Екз. Комітету перед зіздом.

З товариським привітом,
Екзекутивний Комітет
Стів. Укр. Роб. Дім.

17 КОМУНІСТІВ В АМЕРИШІ ВИЙШЛО НА ВОЛЮ.

СПРІНГФІЛД, Іл., 30. листопада. — Видіям Брос Лойд і 16 інших комуністів, які недавно почали відсиджувати свою кару, вийшли вже на волю. Гвернор "стеуту Ілінойс" Лен Смол подарував їм кару.

Між увільненими находяться 7 комуністів, які були засуджені на 1 до 5 років в в'язниці Джоліет, і 10 комуністів, засуджених на один рік в повітній в'язниці Кук. Всі 17 були засуджені на підставі вироку, яким признано їх винними за нарушение протисиндикалістичного закону стеуту Ілінойс.

До першої групи засуджених належали: мільонер Вільям Брос Лойд, Джек Карней, Артур Проктор, Едгар Овенс, Людвик Лоре, Л. К. Інгленд і Нілс Кіяр.

До другої групи належали: Сем Кранкін, Джеймс А. Мессінер, Карл Ф. Сандбург, Чарас

ЗАКУПНО ГОСПОДАРСЬКИХ ЗНАРЯДІВ ДЛЯ УКРАЇНИ.

Представникови Радянської України в Берліні передали 500 мільонів чеських корон на закупно господарських знарядів для районів Радянської України, які потерпіли від голоду.

З Лондону доносять, що радянський уряд у відплату за виступи фашистів проти російської колюві в Римі — сконфіскував 20 італійських кораблів на Чорному морі.